

Saksbehandler: Åshild Solgaard

Referanser: KM 9/08

Saksdokumenter:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
18.12.2009	Rapport fra PIEF-møte og Kairos-Palestine lansering i Betlehem desember 2009	45034
12.02.2010	"Et sannhetens øyeblikk – Et ord om tro, håp og kjærlighet fra hjertet av palestinsk lidelse" ("Kairosdokumentet" i norsk oversettelse).	45036
22.01.2010	BHA Kronikk VL 11.01.10	46617
12.02.2010	PIEF Strategic Plan-April 2009	45037

Oppfølging av KM-saken om kirkene i Midtøsten og vårt ansvar

Sammendrag

Kirkemøtevedtaket i sak 9/08 ber alle lokale kirker, de sentralkirkelige organer og staten om å ta på alvor de utfordringene kristne i Midtøsten møter. Under det perspektivet at når et lem lider, lider de andre med, oppfordrer Kirkemøtet til handling. Det vises til at vi som kirke har et særlig ansvar for å vise solidaritet med de kristne i Midtøsten som lider under av at de identifiseres med den politikken som føres av "Det kristne Vesten". Det vises også til at vi må vi som kirke samarbeider med teologiske institusjoner om de etiske og teologiske problemstillingene som oppstår i møtet med den aktuelle konflikten i Det hellige land.

To viktige og relaterte tiltak som vi i tråd med KM-vedtaket deltar i og støtter opp om, er det KV-baserte Palestine Israel Ecumenical Forum (PIEF) og publiseringen av dokumentet "Et sannhetens øyeblikk – Et ord med tro, håp og kjærlighet fra hjertet av palestinsk lidelse" skrevet av palestinske kirkeledere. Dette dokumentet har fått betegnelsen "Kairosdokumentet" for å parallellføre det med et lignende sør-afrikansk kirkedokument fra apartheid-tiden.

PIEF har til hensikt å samkjøre og bistå det internasjonale økumeniske engasjementet i forhold til Israel/Palestina-konflikten. Forumet støtter nye initiativ som lanseres mot den israelske okkupasjonen, samt omfatter og prøver å gjøre strategisk koblinger mellom en

rekke eksisterende initiativ. Dokumentet "Et sannhetens øyeblikk" ble utarbeidet i tråd med av PIEF-initiativet om å bekjempe legitimering av okkupasjonen teologisk. Som en solidaritetshandling med de kristne i Midtøsten blir "Kairosdokumentet" utgitt i norsk oversettelse.

Oppfordring til solidaritet og handling står sterkt i vedtaket fra Kirkemøtet, og det gjenspeiler oppfordringen vi har mottatt fra PIEF og "Kairosdokumentet". For å vise solidaritet må vi lytte til hva de har å si og ta deres oppfordringer alvorlig. Det er også viktig at vår solidaritet ikke bare vises overfor de palestinske kristne men også overfor det palestinske folk med det mål å bidra både til rettferdighet og forsoning mellom palestinere og israelere. I tråd med KM-vedtaket har delegasjoner til Det hellige land også besøkt messianske jøder for å lytte til dem.

Forslag til vedtak

På bakgrunn av KM-vedtaket fra 2008 og i tråd med oppfordringen fra kristne i Midtøsten foreslås følgende vedtak:

1. Mellomkirkelig råd erkjenner at okkupasjonen av palestinske områder er folkerettslig ulovlig, og ønsker derfor fortsatt å delta i beslutningspåvirkende arbeid rettet både mot næringsliv og norske myndigheter. MKR vil ved aktuelle anledninger uttrykke motstand mot investeringer og næringsliv som bidrar til og/eller tjener på okkupasjonen.
2. I solidaritet med de palestinske kristne uttrykker Mellomkirkelig råd sin sterke støtte til budskapet i dokumentet "Et sannhetens øyeblikk".
3. Mellomkirkelig råd erkjenner kirkens særlige ansvar for en teologisk og etisk drøfting av de problemstillingene som følger av konflikten i Det hellige land, og vil derfor støtte en utredning og nærmere drøfting av spørsmålene om anvendelsen av de bibelske landløftene.

Saksorientering

Kirkemøtet 2008: Kyrkjene i Midtausten og vårt ansvar

KM-vedtaket i sak 9/08 ber alle lokale kirker, de sentralkirkelige organer og staten om å ta på alvor de utfordringene kristne i Midtøsten møter. Når et lem lider, lider de andre med. Kirkemøtet oppfordrer til handling. Vedtaket i KM 9/08 påpeker at vårt ansvar ligger delvis i at de kristne i Midtøsten lider under av at de identifiseres med politikken som føres av "det kristne Vesten". Som kirke har vi et særlig ansvar for å vise solidaritet med alle som lider under dette, og for å rive ned unødvendige motsetninger mellom muslimer og kristne.

Videre har vi et ansvar historisk sett for framveksten av antisemittismen. Det er over 60 år siden staten Israel ble grunnlagt og like lang tid siden katastrofen som drev palestinerne vekk fra sine hjem. Kirken må se sitt ansvar i lys av denne problematikken og ha omsorg både for jøder og palestinere. Videre påpeker Kirkemøtet at "Vi har ansvar for korleis vi nyttar teologien til å tolke situasjonen i Det heilage landet og kva som er etter Guds vilje. Lovnadane i Det gamle testamente som positivt talar om det jødiske folket og landet, kan ikkje grunngi at palestinatar vart drivne frå hus og heim."

KM 9/08 oppfordrer sentralkirkelige organer i samarbeid med relevante partnere til blant annet å:

- Bruke ulike høve til å gi norsk opinion meir kjennskap til og forståing for dei kristne sin situasjon, særleg i Det heilage landet.
- Leggje til rette for deltaking i Kirkenes Verdensråd sitt ledsagarprogram EAPPI (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel).
- Arrangere kyrkjelege delegasjonsreiser til landa i Midtausten og leggje til rette for kyrkjelege besøk til Noreg.
- Arbeide for å få betre kontakt med dei messianske jødane, også ved å vitje dei på delegasjonsreiser, som del av det større kristne fellesskapet i området.
- Støtte dei kristne kyrkjene i deira liv og teneste med evangeliet i sine samanhengar.
- Styrkje dei kristne kyrkjene si rolle i fredsarbeidet og deira innsats for religionsdialog og interreligiøst samarbeid, mellom anna gjennom det nye interreligiøse rådet av religiøse leiingar i Det heilage landet.
- Halde fram å gi åndeleg, moralsk og økonomisk støtte til vår systerkyrkje i Jordan og Det heilage landet (ELCJHL).
- Halde fram samarbeidet i Det lutherske verdsforbundet og Kirkenes Verdensråd for å støtte dei kristne i Midtausten.
- Arbeide med dei etiske og teologiske problemstillingar som vert reiste i møte med den aktuelle konflikten i Det heilage landet, i samarbeid med teologiske institusjonar.

PIEF og Kairos

To viktige og relaterte tiltak i regionen som vi i tråd med KM-vedtaket deltar i og støtter opp om, er PIEF-initiativet og "Kairosdokumentet" (se vedlagte rapport fra Sven Thore Kloster).

I juni 2007 lanserte KV "Ropet fra Amman", og som en del av dette ble PIEF opprettet. 10.-13. desember 2009 ble det arrangert et PIEF-koordinerings- og oppsummeringsmøte i Betlehem. (Referat fra dette møtet fås på forespørsel). Her ble PIEF Core Groups arbeidsplan for 2009-2010 (vedlagt) og KVs videre strategi for Israel-Palestina presentert. I tillegg til, og som del av PIEF-møtet, ble et eget palestinsk "Kairosdokument" (vedlagt) lansert. Det var mer enn 60 KV-delegater til stede.

PIEF er et godt og nødvendig initiativ som har til hensikt å samkjøre og bistå det internasjonale, økumeniske engasjementet i forhold til Israel/Palestina-konflikten. Forumet støtter nye initiativ som lanseres mot den israelske okkupasjonen, samt omfatter og prøver å gjøre strategiske koblinger mellom en rekke eksisterende initiativ, for eksempel EAPPI, Fredsuka for Israel og Palestina, Bern-deklarasjonen fra 2008, MECC-prosjekter og andre kirkelige NGO-initiativ. I vedlagte PIEF-handlingsplan for 2009-2010 lanseres 4 strategiske områder som kirkene oppfordres til å særlig jobbe med:

1. Tiltak som kan utfordre myndigheter og beslutningstakere som direkte eller indirekte støtter okkupasjonen.
2. Tiltak som kan utfordre offentlig/privat støtte til okkupasjonen, for eksempel næringsliv, illegale investeringer, turistnæring etc.
3. Tiltak som kan motvirke kristensionisme og teologisk legitimering av okkupasjonen.
4. Tiltak som kan bidra til å opprettholde kristen tilstedeværelse i Israel og Palestina.

EAPPI er nevnt i KM-vedtaket som et konkret initiativ til oppfølging. Ledsager-programmet ønsker flere kirkelige søkere. Som et ledd i å oppnå dette har MKR har tatt initiativ til et strategimøte med Styringsgruppen i EAPPI for å jobbe frem konkrete initiativ for hvordan programmet kan gjøres kjent i Kirken.

"Kairosdokumentet" er et teologisk oppgjør med okkupasjonen, og fastslår at denne er synd mot Gud og menneskeheten, og at enhver teologisk legitimering av okkupasjonen er ukristelig lære. Dokumentet er utarbeidet i samarbeid med sørafrikanske teologer som sto sentralt i utformingen av det sørafrikanske Kairosdokumentet i 1985 – en kopling som gjør at dokumentet ble presentert som et palestinsk Kairosdokument. Det palestinske "Kairosdokumentet" er ikke et offisielt dokument fra kirkene i Palestina eller fra KV, men et dokument fra en rekke teologer/kirkeledere i Palestina som de ulike kirkene og KV har ønsket velkommen. Det ble anledning til å undertegne dokumentet i forbindelse med lanseringen, noe både Olav Fykse Tveit (PIEF-moderator), Eilert Rostrup (Karibu) og Sven Thore Kloster (Dnk/MKR) gjorde. Som del av "Kairosdokumentet" finner man en støtteerklæring fra kirkelederne i Palestina, og et anbefalingsbrev fra Desmond Tutu.

Som en viktig solidaritetshandling oversettes "Kairosdokumentet" til norsk. Oversettelsen er under utarbeidelse og vil forligge i løpet av februar/mars 2010. Karibu står i hovedsak for finansiering av utgivelsen, med støtte fra KUI og MKR. Det er nedsatt en gruppe ledet av Eilert Rostrup (Karibu) som jobber med utgivelsen av "Kairosdokumentet", og denne gruppen ser også på muligheten for å utvikle studiemateriell i tilknytning til dokumentet.

Berit Hagen Agøy skrev en kronikk i Vårt Land i januar om "Kairosdokumentet" (se vedlegg).

Økonomiske/administrative konsekvenser

Karibu, KUI og MKR deler på finansieringen av oversettelse og utgivelse av "Kairosdokumentet" samt et seminar i forbindelse med lanseringen. MKR har budsjettert med kr 25 000 til dette formålet.

Rapport fra PIEF-møte og lanseringen av "Kairos Palestine"-dokumentet, Betlehem 10.-13.12.2009

v/.Sven Thore Kloster

Bakgrunn:

I juni 2007 lanserte KV "Ropet fra Amman", og som en del av det ble PIEF (Palestine Israel Ecumenical Forum) opprettet. 10.-13. desember 2009 ble det arrangert et PIEF koordinerings- og oppsummeringsmøte i Betlehem. Her ble PIEF Core Group sin arbeidsplan for 2009-2010 (vedlagt) og KVs videre strategi for Israel-Palestina presentert. I tillegg til, og som del av PIEF-møtet, ble et eget palestinsk "Kairosdokument" (vedlagt) lansert. Det var mer enn 60 KV-delegater til stede, inkludert Olav Fykse Tveit (PIEF-moderator), Eilert Rostrup (Karibu) og undertegnede (Dnk v/MKR). Eilert Rostrup har vært sentral i finansieringen av "Kairosdokumentet", og å involvere teologer fra Sør-Afrika i prosessen.

PIEF:

PIEF er et godt og nødvendig initiativ som har til hensikt å samkjøre og bistå det internasjonale, økumeniske engasjementet i forhold til Israel/Palestina-konflikten. Forumet støtter nye initiativ som lanseres mot den israelske okkupasjonen, samt omfatter og prøver å gjøre strategisk koblinger mellom en rekke eksisterende initiativ, for eksempel EAPPI, Fredsuka for Israel og Palestina, Bern-deklarasjonen fra 2008, MECC-prosjekter og andre kirkelige NGO-initiativ. I vedlagte PIEF-handlingsplan for 2009-2010 lanseres 4 strategiske områder som kirkene oppfordres til å særlig jobbe med:

1. Tiltak som kan utfordre myndigheter og beslutningstakere som direkte eller indirekte støtter okkupasjonen.
2. Tiltak som kan utfordre offentlig/privat støtte til okkupasjonen, for eksempel næringsliv, illegale investeringer, turistnæring etc.
3. Tiltak som kan motvirke kristensjonisme og teologisk legitimering av okkupasjonen.
4. Tiltak som kan bidra til å opprettholde kristen tilstedeværelse i Israel og Palestina.

Kairos:

Som en del av PIEF-initiativet om å bekjempe teologisk legitimering av okkupasjonen, lanserte en gruppe palestinske teologer dokumentet "A moment of truth – a word of faith, hope and love from the heart of Palestinian suffering". Dokumentet er et teologisk oppgjør med okkupasjonen, og fastslår at denne er synd mot Gud og menneskeheten, og at enhver teologisk legitimering av okkupasjonen er ukristelig lære. Dokumentet er utarbeidet i samarbeid med sørafrikanske teologer som sto sentralt i utformingen av det sørafrikanske Kairosdokumentet i 1985 – en kopling som gjør at dokumentet ble presentert som et palestinsk Kairosdokument. Det palestinske "Kairosdokumentet" er ikke et offisielt dokument fra kirkene i Palestina eller fra KV, men et dokument fra en rekke teologer/kirkeledere i Palestina som de ulike kirkene og KV har ønsket velkommen. Det ble anledning til å undertegne dokumentet, noe både Olav Fykse Tveit, Eilert Rostrup og undertegnede gjorde.

Konklusjon:

Det blir viktig for MKR og Dnk å følge opp både det palestinske "Kairosdokumentet" og PIEF-strategien. Når det gjelder PIEF-oppfølging vil følgende momenter være viktige:

- Fortsette å arrangere Fredsuka for Israel og Palestina. I 2010 er den lagt til 29. mai – 4. juni. Dette skjer gjennom arbeidet i det norske EAPPI-forumet.

- Øke oppmerksomheten på EAPPI (ledsagerprogrammet). Det er viktig at det rekrutteres flere fra kirkelig sammenheng til dette. Programmet er altfor dårlig kjent i kirkelig sammenheng – i menighetene og blant prestene. Her er det stort forbedringspotensial!
- Fortsette å delta i beslutningspåvirkende arbeid rettet mot både næringsliv og norske myndigheter. Her bør MKR fortsette å styrke samarbeidet med KN og andre organisasjoner som allerede er involvert i dette. Det betyr mye at også kirken er med. Boikott av produkter fra illegale bosetninger, samt protester (desinvestments) mot investeringer/næringsliv som bidrar til okkupasjonen, bør i særlig grad vektlegges.

Når det gjelder oppfølging av "Kairosdokumentet", foreslår jeg følgende:

- Det blir viktig å gjøre dokumentet kjent i Norge og menighetene. Dokumentet bør oversettes til norsk, lanseres på en pressekonferanse og sendes til menighetene. KUI kan trolig finansiere oversettingen. Noen, for eksempel Olav Fykse Tveit eller biskop Helga Haugland Byfuglien eller Eilert Rostrup, bør skrive et forord som sier litt om koplingen til Sør-Afrika og hva dokumentet er. Og så bør det skrives et lite etterord med oppfordring til bruk og refleksjon i menighetene, kanskje sammen med noen studiespørsmål o.l.
- Da dokumentet ble lansert i Betlehem 10. desember, ønsket MKR det velkommen (se vedlagte pressemelding), men MKR bør også vurdere om det skal komme med en offisiell respons på dokumentet. Dette kan evt. skje på rådsmøtet i februar 2010.
- En viktig oppfølging av både "Kairosdokumentet" og PIEF-strategien vil være å bidra til tiltak som utfordrer kristensionisme og teologisk legitimering av den israelske okkupasjonen. NKR har hatt en prosess med å drøfte spørsmål om landløftene, noe som resulterte i studiedokumentet "Israel og Palestina – en økumenisk utfordring". Men det vil være naturlig at Dnk ved MKR har en egen prosess på dette, og forhåpentligvis kan gå noen flere runder enn det NKR gjorde. For eksempel kan man ta opp igjen arbeidet med landløftedokumentet som KISP og Marit Skjeggstad begynte på. Arbeidet har kommet ganske langt, men ble lagt på is i påvente av NKRs arbeid. Dette kan være et samarbeidsprosjekt mellom KISP og TN i 2010. Da kan "Kairosdokumentet" presenteres i norsk sammenheng i begynnelsen av 2010, og så kan MKR ta sikte på å lansere sitt eget dokument mot slutten av 2010/begynnelsen av 2011.

Vedlegg:

PIEF-Action Plan 2009-2010

Kairos Palestine

Pressemelding fra MKR ang. "Kairosdokumentet":

<http://www.kirken.no/?event=showNews&FamID=105109>

Et sannhetens øyeblikk

Et ord om tro, håp og kjærlighet fra hjertet av palestinsk lidelse (Utkast til norsk oversettelse 1. februar 2010)

Dette dokumentet er kristne palestineres vitnesbyrd til verdenssamfunnet om hva som foregår i Palestina. Det er skrevet i en tid da vi ønsket å se storheten i Guds nåde både i dette landet og for folkets lidelser. I den samme ånd ber dette dokumentet om at det internasjonale samfunnet må stå sammen med det palestinske folket som har vært utsatt for undertrykkelse, fordrivelse, lidelse og ren apartheid i mer enn seks tiår. Lidelsene fortsetter mens det internasjonale samfunn i stillhet ser på hva okkupasjonsstaten Israel gjør. Vårt vitnesbyrd er et rop av håp, med kjærlighet, i bønn og tro på Gud. Vi henvender oss først til oss selv og dernest til alle kirker og kristne i verden, og ber dem reise seg mot urettferdighet og apartheid. Vi oppfordrer dem til å arbeide for en rettferdig fred i vår region og kaller dem til å revidere all teologi som kan rettferdiggjøre de forbrytelsene som er rettet mot vårt folk og fordrivelsen av palestinere fra landet.

I dette historiske dokumentet erklærer vi kristne palestinere at den militære okkupasjonen av vårt land er en synd mot både Gud og mennesker, og at enhver teologi som legitimerer okkupasjonen er fjern fra kristen lære fordi sann kristen teologi er en teologi om kjærlighet og solidaritet med de undertrykte, et kall til rettferdighet og likeverd mellom folk.

Dette dokumentet oppsto ikke spontant og er heller ikke resultat av tilfeldigheter. Det er ingen teoretisk teologisk studie eller et policy-dokument, men heller et dokument basert på tro og arbeid. Dokumentet er viktig fordi det er et oppriktig uttrykk for folkets bekymring og syn på den historiske epoken som vi lever i. Det forsøker å være profetisk ved å ta opp disse tingene som de er, tydelig og modig, og peker i tillegg på den eneste løsningen som vil gi en rettferdig og varig fred: at den israelske okkupasjon av palestinsk land og alle former for diskriminering opphører. Dokumentet krever også at alle folk, politiske ledere og beslutningstakere må legge press på Israel og gå til rettslige skritt for å pålegge Israels regjering å avslutte sin undertrykkelsespolitikk og sin likegyldighet overfor internasjonal rett. Dette dokumentet understreker også at ikkevoldelig motstand mot denne urettferdigheten er en rett og en plikt for alle palestinere, inkludert de kristne.

Initiativtakerne til dette dokumentet har arbeidet med det i over ett år, i bønn og diskusjon, ledet av troen på Gud og kjærligheten til folket; de har tatt imot råd fra mange venner: palestinere, arabere og folk fra det store internasjonale fellesskapet. Vi er takknemlige overfor våre venner for deres solidaritet med oss.

Som palestinske kristne håper vi dette dokumentet vil bli et vendepunkt som kan samle kreftene til alle fredselkende folk i verden og særlig våre kristne søsken. Vi håper også at det vil få en positiv mottakelse og få sterk støtte, slik det skjedde da det sørafrikanske Kairos-dokumentet ble lagt fram i 1985. Den gangen viste det seg at dokumentet skulle bli et redskap i kampen mot undertrykkelse og okkupasjon. Vi tror at frigjøring fra okkupasjon vil være til fordel for alle folk i regionen, for problemet er ikke bare politisk, men et som ødelegger mennesker. Vi ber Gud om å inspirere oss alle, spesielt våre ledere og beslutningstakere, til å søke rettferdighetens og likeverdets vei, og erkjenne at det er den eneste veien som fører til den sanne fred som vi søker.

I takknemlighet

Patriark emeritus Michel Sabbah
Erkebiskop Atallah Hanna

(romersk-katolsk)
(gresk-ortodoks)

Pastor Dr. Jamal Khader	(romersk-katolsk)
Pastor Dr. Rafiq Khoury	(romersk-katolsk)
Pastor Dr. Mitri Raheb	(lutheraner)
Pastor Dr. Naim Ateek	(anglikaner)
Pastor Dr. Yohana Katanacho	(baptist)
Pastor Fadi Diab	(anglikaner)
Dr. Jiries Khoury	(gresk-katolsk)
Fr. Cedar Duaibes	(anglikaner)
Fr. Nora Kort	(gresk-ortodoks)
Fr. Lucy Thaljieh	(gresk-katolsk)
Hr. Nidal Abu Zulof	(romersk-katolsk)
Hr. Yusef Daher	(gresk-katolsk)
Hr. Rifat Kassis – koordinator	(lutheraner)

Du kan lese listen over palestinske kristne institusjoner og personer som har signert dokumentet, og kopier på andre språk, på denne nettsiden: www.kairospalestine.ps

Vi hører ropet fra våre barn

Vi, patriarker og kirkeledere i Jerusalem, hører håpets rop som våre barn har fremmet i denne vanskelige tiden vi fortsatt opplever i det hellige land. Vi støtter dem og står sammen med dem i deres tro, deres håp, deres kjærlighet og deres framtidssisjon. Vi støtter også oppfordringen til alle troende, så vel som til israelske og palestinske ledere, til det internasjonale samfunnet og til verdens kirker, om at de må øke innsatsen for rettferdighet, fred og forsoning i det hellige land. Vi ber Gud velsigne alle våre barn og gi dem større kraft, så de kan bidra effektivt til å etablere og utvikle sitt eget samfunn og gjøre det til et samfunn der kjærlighet, trygghet, rettferdighet og fred får råde.

15. desember 2009

Patriark Theophilos III,	gresk-ortodoks
Patriark Fouad Twal,	romersk-katolsk
Patriark Torkom Manougian,	armensk-ortodoks
Fader Pierbattista Pizzaballa,	Kustodiet for det hellige land
Erkebiskop Dr. Anba Abraham,	kopter
Erkebiskop Mar Swerios Malki Murad,	syrisk-ortodoks
Erkebiskop Paul Nabil Sayah,	maronitt
Erkebiskop Abba Mathaious,	etiopisk-ortodoks
Erkebiskop Joseph-Jules Zerey,	gresk-katolsk
Biskop Gregor Peter Malki,	syrisk-katolsk
Biskop Munib A. Younan,	lutheraner
Biskop Suheil Dawani,	anglikaner
Biskop Raphael Minassian,	armensk-katolsk

Et sannhetens øyeblikk: Et budskap om tro, håp og kjærlighet fra hjertet av palestinsk lidelse

Innledning

Vi, som er en gruppe kristne palestinere, roper ut fra lidelsen i landet vårt under den israelske okkupasjonen. Etter bønn, refleksjon og meningsutveksling roper vi med håp selv om alt håp er borte, et rop fylt av bønn og i tro på at Gud alltid våker, og at Gud har omsorg for alle innbyggerne i dette landet. Inspirert av mysteriet om Guds kjærlighet til alle, mysteriet om Guds nærvær i alle folks historie og, på en spesiell måte, i historien til vårt eget land, proklamerer vi vårt vitnesbyrd basert på vår kristne tro og vår palestinske tilhørighet – et vitnesbyrd om tro, håp og kjærlighet.

Hvorfor nå? Fordi vi i dag har nådd et blindspor i det palestinske folkets tragedie. Beslutningstakerne ser seg fornøyd med å administrere krisen isteden for å forplikte seg på den alvorlige oppgaven det er å finne en måte å løse den på. De troendes hjerter er fylt av smerte, og de spør: Hva gjør det internasjonale samfunnet? Hva gjør de politiske lederne i Palestina, i Israel og i den arabiske verden? Hva gjør kirken? Problemet er ikke bare politisk. Det er en situasjon der mennesker går til grunne, og dette må være et anliggende for kirken.

Vi henvender oss til våre søsken, medlemmer av våre egne kirker i dette landet. Vi roper ut som kristne og som palestinere til våre religiøse og politiske ledere, til vårt palestinske samfunn og til det israelske samfunnet, til det internasjonale samfunnet og til våre kristne søsken i kirkene rundt om i verden.

1. Virkeligheten

1.1 *Lettvint [sier de]: «Fred, fred!» – og så er det ingen fred.* (Jer 6.14) Det snakkes for tiden mye om fred i Midtøsten og om fredsprosessen. Så langt er dette imidlertid bare ord; virkeligheten er en israelsk okkupasjon av palestinske territorier, tap av vår frihet og alt som denne situasjonen bringer med seg:

1.1.1 Muren som er reist på palestinsk territorium, hvorav store deler er konfiskert for dette formålet, har gjort våre byer og landsbyer om til fengsler, skilt dem fra hverandre, gjort dem til spredte og adskilte områder. Det er fortsatt umenneskelige forhold for innbyggerne i Gaza, spesielt etter den grusomme krigen Israel rettet mot dem i desember 2008 og januar 2009. Det er permanent blokade og området er avskåret fra de andre palestinske områdene.

1.1.2 Israelske bosetninger plyndrer vårt land i Guds navn og i maktens navn, de kontrollerer våre naturressurser, herunder vann og jordbruksland, og fortrenger hundretusener av palestinere, noe som hindrer enhver politisk løsning.

1.1.3 Virkeligheten er de daglige ydmykelses vi er utsatt for ved de militære kontrollpostene, når vi skal komme oss på arbeid, skole eller til sykehus.

1.1.4 Virkeligheten er at familiemedlemmer blir adskilt på en måte som gjør familieliv umulig for tusener av palestinere, spesielt når den ene ektefellen ikke har israelsk identitetskort.

1.1.5 Religionsfriheten er sterkt begrenset. Friheten til å besøke de hellige stedene begrenses av påståtte sikkerhetsgrunner. Jerusalem og dets hellige steder er utenfor rekkevidde for mange kristne og muslimer fra Vestbredden og Gazastripen. Til og med Jerusalems innbyggere møter begrensninger under religiøse høytider. Noen av våre arabiske prester nektes jevnlig adgang til Jerusalem.

1.1.6 Flyktninger er også del av vår virkelighet. De fleste av dem bor fremdeles i leire under vanskelige forhold. De har ventet på å få sin rett til å vende tilbake, i generasjon etter generasjon. Hva skal bli deres skjebne?

1.1.7 Og fangene? Tusenvis av fanger som venter i israelske fengsler er en del av vår virkelighet. Israel setter himmel og jord i bevegelse for å få løslatt en fange, men hva med de mange tusen palestinske fangene? Når skal de få sin frihet?

1.1.8 Jerusalem er kjernen i vår virkelighet. Den er på samme tid et symbol på fred og et tegn på konflikt. Mens muren deler palestinske nabolag fortsetter Jerusalem å bli tømt for palestinske innbyggere, både kristne og muslimer. Deres identitetskort blir konfiskert, noe som betyr at de mister retten til å bo i Jerusalem. Husene deres blir revet eller ekspropriert. Jerusalem, forsoningens by, er blitt diskrimineringens og bortvisningens by, en kilde til strid heller enn fred.

1.2. En annen del av denne virkeligheten er at Israel ignorerer internasjonal lov og internasjonale resolusjoner, og at den arabiske verden og det internasjonale samfunn viser handlingslammelse i møte med denne forakten. Menneskerettigheter krenkes, og tross de ulike rapportene fra lokale og internasjonale menneskerettsorganisasjoner, fortsetter urettferdigheten.

1.2.1 Palestinere innenfor staten Israel har også lidd en historisk urett, på tross av at de er israelske statsborgere og skulle ha alle rettigheter og plikter som innbyggere, men de lider fremdeles under diskriminerende bestemmelser. De venter også på å kunne få del i fulle borgerrettigheter og likestilling på linje med andre borgere i landet.

1.3 Utvandring er et annet element i vår virkelighet. Mangelen på visjon eller så mye som en gnist av håp om fred og frihet driver unge mennesker, både muslimer og kristne, til utvandring. På denne måten tappes landet for sin viktigste og største ressurs – ungdom med utdannelse. Det avtakende antallet kristne, spesielt i Palestina, er en av de farlige konsekvensene både av selve konflikten, og av lokal og internasjonal handlingslammelse i forhold til å finne en altomfattende løsning på problemet.

1.4 I møte med denne virkeligheten rettferdiggjør Israel sine handlinger og kaller dem selvforsvar; det gjelder også okkupasjonen, kollektive avstraffelser og alle andre former for represalier mot palestinerne. Etter vår mening er dette å snu realitetene opp ned. Ja, det er palestinsk motstand mot okkupasjonen. På den annen side, hvis det ikke hadde vært noen okkupasjon, ville det ikke vært noen motstand, ingen frykt og ingen usikkerhet. Dette er vår forståelse av situasjonen. Derfor oppfordrer vi Israel til å avslutte okkupasjonen. Da vil de få se en ny verden, en verden der det ikke er frykt eller trusler, men heller sikkerhet, rettferdighet og fred.

1.5 Den palestinske reaksjonen på denne virkeligheten har vært ulik. Noen har svart gjennom forhandlinger: dette var det offisielle standpunktet til de palestinske myndighetene, uten at det fremmet fredsprosessen. Noen politiske partier valgte væpnet motstand. Israel brukte dette som et grunnlag for å anklage palestinerne for å være terrorister, og de har klart å forvrengt synet på konflikten ved å presentere den som en israelsk krig mot terror, heller enn en israelsk okkupasjon møtt av lovlig palestinsk motstand for å få slutt på den.

1.5.1 Tragedien forverret seg med den interne konflikten blant palestinerne selv og med adskillelsen av Gaza fra resten av det palestinske territoriet. Det er verdt å merke seg at selv om det er fraksjoner palestinerne seg i mellom, bærer det internasjonale samfunnet et viktig ansvar for dette, siden det har nektet å forholde seg positivt til det palestinske folkets vilje slik det ble uttrykt gjennom resultatet av demokratiske og lovlige valg i 2006.

Vi gjentar på nytt, og proklamerer, at vårt kristne budskap er kjernen i alt dette, midt i katastrofen, og at dette er ord av tro, håp og kjærlighet.

2. Et budskap om tro

Vi tror på en Gud, en god og rettferdig Gud.

2.1 Vi tror på Gud, én Gud, skaper av universet og av menneskeheten. Vi tror på en god og rettferdig Gud, som elsker hver eneste én av sine skapninger. Vi tror at alle mennesker er skapt i Guds bilde, og at hver enkelt menneskes verdighet er utledet fra Den allmektiges egen verdighet. Vi tror at denne verdigheten er én og den samme for hver enkelt av oss. Dette betyr for oss, her og nå, spesielt i dette landet, at Gud skapte oss – ikke for at vi skulle engasjere oss i strid og konflikt – men heller for at vi skal kunne nærme oss hverandre, vite om og elske hverandre, og sammen bygge opp landet i kjærlighet og gjensidig respekt.

2.1.1. Vi tror også på Guds evige ord, hans enbårne Sønn, vår Herre Jesus Kristus, som Gud sendte som verdens frelser.

2.1.2. Vi tror på Den hellige ånd, som følger kirken og menneskeheten på deres ferd. Det er Ånden som hjelper oss til å forstå de hellige skrifter, både Det gamle og Det nye testamentet, og viser deres enhet, her og nå. Ånden manifesterer Guds åpenbaring til menneskeheten, i fortid, nåtid og framtid.

Hvordan forstår vi Guds ord?

2.2 Vi tror at Gud har talt til menneskeheten, her i vårt land: Mange ganger og på mange måter har Gud i tidligere tider talt til fedrene gjennom profetene. Men nå, i disse siste dager, har han talt til oss gjennom Sønnen. Han har Gud innsatt som arving over alle ting, for ved ham skapte han verden. (Hebr 1,1-2)

2.2.1 Vi kristne palestinere tror, som alle kristne i verden, at Jesus kom for å oppfylle loven og profetene. Han er Alfa og Omega, begynnelsen og enden, og i hans lys og med veiledning av Den hellige ånd, leser vi de hellige skriftene. Vi mediterer over og utlegger skriftene akkurat som Jesus Kristus gjorde sammen med de to disiplene på veien til Emmaus. Som det er skrevet i Lukasevangeliet: *Og han begynte å utlegge for dem det som står om ham i alle skriftene, helt fra Moses av og hos alle profetene.* (Luk 24,27)

2.2.2 Vår Herre Jesus Kristus kom og forkynte at Guds rike var nær. Han skapte en revolusjon i livet og troen for hele menneskeheten. Han kom med *en ny lære* (Mark 1,27), som kastet nytt lys over Det gamle testamente, over saker som har å gjøre med vår kristne tro og våre dagligliv, om tema som angår løftene, utvelgelsen, Guds folk og landet. Vi tror at Guds ord er et levende ord, som kaster et spesielt lys over hver enkelt periode av historien, og viser de kristne troende hva Gud sier til oss her og nå. Av denne grunn er det uakseptabelt å gjøre Guds ord til bokstaver hugget i stein som forvrenger Guds kjærlighet og hans guddommelige omsorg for livene til både folkegrupper og enkeltmennesker. Det er akkurat det som er feilen ved en fundamentalistisk bibeltolkning som fører til død og ødeleggelse når Guds ord blir forsteinet og gitt videre fra generasjon til generasjon som døde bokstaver. Disse døde bokstavene brukes som våpen i historien her og nå, for å frata oss rettighetene til vårt eget land.

Vårt land har et universelt oppdrag

2.3 Vi tror at landet vårt har et universelt oppdrag. I denne universaliteten utvides betydningen av løftene, landet, utvelgelsen og Guds folk til å inkludere hele menneskeheten og det må begynne med alle mennesker i dette landet. I lys av Bibelens lære har landløftet

aldri vært et politisk program, men heller forspillet for å fullføre universell frelse. Det var innledningen til oppfyllelsen av Guds rike på jord.

2.3.1 Gud sendte patriarkene, profetene og apostlene til dette landet for at de skulle utføre et universelt oppdrag i verden. I dag er det tre religioner i landet, jødedom, kristendom og islam. Vårt land er Guds land, slik tilfellet er med alle andre land i verden. Det er hellig ettersom Gud er til stede i det, for Gud alene er hellig og den som helliggjør. Det er en plikt, for de av oss som lever her og nå, å respektere Guds vilje for dette landet. Det er vår plikt å frigjøre det fra urettferdighetens og krigens ondskap. Det er Guds land, og derfor må det være et land med forsoning, fred og kjærlighet. Dette er faktisk mulig. Gud har satt oss her som to folk, og Gud gir oss muligheten, hvis vi har viljen, til å leve sammen og etablere rettferdighet og fred i landet, slik at det virkelig kan være Guds land: *Jorden og det som fyller den, verden og de som bor i den, alt hører Herren til.* (Sal 24,1).

2.3.2 Vår tilstedeværelse i dette landet, som kristne og muslimske palestinere, er ikke tilfeldig, men snarere dypt rotfestet i landets historie og geografi, slik et hvert folk har tilhørighet til landet det bor i. Det skjedde en urett da vi ble fordrevet. Vesten søkte å kompensere for det jødene hadde måttet tåle i europeiske land, men kompensasjonen skjedde for vår regning og i vårt land. De forsøkte å korrigere én urett, men resultatet ble ny urett.

2.3.3 Videre vet vi at noen teologer i vesten forsøker å knytte en bibelsk og teologisk legitimitet til at våre rettigheter blir krenket. På denne måten har Bibelens løfter, etter deres tolkning, blitt en trussel mot vår eksistensberettigelse. Bibelens «godt nytt» har blitt et «dødsbudskap» for oss. Vi oppfordrer disse teologene til å fordype sin refleksjon i Guds ord og korrigere sin tolkning, slik at de i Guds ord ser en kilde til liv for alle folk.

2.3.4 Vår tilhørighet til dette landet er en naturlig rett. Det er ikke bare et ideologisk eller teologisk spørsmål. Det gjelder liv eller død. Det finnes dem som ikke er enige med oss, og til og med definerer oss som fiender bare fordi vi erklærer at vi vil leve som frie folk i vårt eget land. Vi lider under okkupasjonen av landet fordi vi er palestinere. Og som kristne palestinere lider vi på grunn av noen teologers feiltolkninger. Stilt overfor dette er det vår oppgave å sikre Guds ord som en kilde til liv og ikke til død, slik at «godt nytt» forblir hva det er, «godt nytt» for oss og for alle. Til tross for dem som bruker Bibelen til å true vår eksistens som kristne og muslimske palestinere, fornyer vi vår tro på Gud, fordi vi vet at Guds ord ikke kan være kilden til at vi skal ødelegges.

2.4 Derfor erklærer vi at enhver bruk av Bibelen for å legitimere eller støtte politiske alternativer og posisjoner som er basert på urett, utøvd av en person mot en annen, eller et folk mot et annet, gjør religionen om til menneskeskapt ideologi og undergraver helligheten, universaliteten og sannheten i Guds ord.

2.5 Vi erklærer også at den israelske okkupasjonen av palestinsk land er en synd mot Gud og mennesker, fordi den fratruk palestinerne grunnleggende menneskerettigheter gitt av Gud. Den ødelegger gudsbildet i israelerne som er blitt okkupanter, så vel som i palestinerne som lever under okkupasjon. Vi erklærer at en hver teologi som tilsynelatende er basert på Bibelen eller på troen eller på historien, og som legaliserer okkupasjonen, står langt fra kristen lære, fordi den ber om vold og hellig krig i den allmektige Guds navn, underordner Gud tidens menneskelige interesser, og ødelegger gudsbildet i mennesker som lever under både politisk og teologisk urettferdighet.

3. Håp

3.1 Tross mangelen på selv et lite glimt av positiv forventning, holder vårt håp seg sterkt. Den nåværende situasjonen gir ingen løfter om en rask løsning eller om en avslutning av den okkupasjonen vi er påtvunget. Det er nok så at antallet initiativ, konferanser, besøk og

forhandlinger har økt mange ganger, men de er ikke blitt etterfulgt av noen endring i vår situasjon og lidelse. Selv den nye amerikanske holdningen som president Obama har kunngjort, med en klar vilje til å avslutte tragedien, har ikke maktet å skape endring i vår virkelighet. Israels tydelige svar, med avvisning av enhver løsning, gir ikke rom for positiv forventning. På tross av dette forblir vårt håp sterkt, fordi det kommer fra Gud. Bare Gud er god, allmektig og kjærlig, og hans godhet vil en dag vinne over den ondskap som vi befinner oss i. Som apostelen Paulus sa: *Er Gud for oss, hvem er da mot oss? ... Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd? Som det står skrevet: For din skyld drepes vi dagen lang ... For jeg er viss på at [ingen ting] skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre.* (Rom 8,31, 35, 36, 39).

Hva betyr håp?

3.2 Håpet inni oss betyr først av alt vår tro på Gud og, for det andre, vår forventning om en bedre framtid tross alt. For det tredje betyr det å ikke trakte etter illusjoner – vi er klar over at forløsningen ikke er nært forestående. Håpet er evnen til å se Gud midt i vanskelighetene og være medarbeider med Den hellige ånd som bor i oss. Ut av denne visjonen kommer styrken til å stå fast, være trofast og arbeide for å endre de realitetene vi befinner oss i. Håp innebærer at vi ikke gir etter for ondskaper, men heller står opp mot den og fortsetter å bekjempe den. For dagen og morgendagen ser vi ingenting annet enn ruin og ødeleggelse. Vi ser at de sterke har overtaket; vi ser den økende orienteringen mot rasistiske skiller og gjennomføringen av lover som nekter oss eksistens og verdighet. Vi ser forvirring og rivalisering på palestinsk side. Hvis vi, tross alt dette, står imot denne virkeligheten i dag og arbeider hardt, kan vi kanskje unngå den ødeleggelsen som vi ser bygge seg opp i horisonten.

Tegn på håp

3.3 Kirken i vårt land med dens ledere og troende viser visse tegn på håp, tross svakhet og fragmentering. Menighetene er levende, og de fleste av våre unge er aktive apostler for rettferdighet og fred. I tillegg til det individuelle engasjementet gjør ulike kirkelige institusjoner troen vår levende og nærværende i tjeneste, kjærlighet og bønn.

3.3.1 Blant håpstegetene finner vi de lokale teologiske sentrene som har både en religiøs og en sosial karakter. Det er mange av dem i våre ulike kirker. Den økumeniske ånd, om enn fortsatt nølende, er mer og mer fremtredende i møtene mellom våre ulike kirkefamilier.

3.3.2 I tillegg kan vi nevne de mange møtene for interreligiøs dialog, kristen-muslimsk dialog, som både religiøse ledere og deler av folket deltar i. Det skal innrømmes at dialog er en langvarig prosess som bare kan perfektioneres gjennom daglig innsats ettersom vi gjennomlever de samme lidelser og har de samme forventninger. Det forekommer også dialog mellom de tre religionene, jødedom, kristendom og islam, så vel som ulike dialogmøter på akademisk eller sosialt nivå. De forsøker alle å bygge ned de murene som er skapt av okkupasjonen og stå imot den forvridde oppfatningen av medmennesker i deres brødrer og søstres hjerter.

3.3.3 Et av de viktigste tegn på håp er trofastheten hos generasjonene som tror på sin rettferdige sak og bevarer minnene uten å glemme «Nakba» (katastrofen) og dens betydning. Av tilsvarende betydning er en økende oppmerksomhet blant mange kirker rundt om i verden og deres vilje til å få vite sannheten om hva som skjer her.

3.3.4 I tillegg til dette ser vi en vilje hos mange til å legge fortiden bak seg og være klar til forsoning når rettferdigheten er gjenopprettet. Den offentlige oppmerksomheten om behovet for å gjenopprette politiske rettigheter for palestinerne øker, og jødiske og israelske røster som støtter fred og rettferdighet kommer til uttrykk og får støtte fra det internasjonale samfunnet. Riktignok har ikke disse stemmene for rettferdighet og forsoning ennå vært i stand til å

forandre den urettferdige situasjonen, men de har sin innflytelse og kan bidra til å forkorte tiden man må lide og fremskynde forsoningens tid.

Kirkens oppgave

3.4 Vår kirke er en kirke med folk som ber og arbeider. Bønnen og tjenesten er profetisk og bærer Guds stemme nå og i framtiden. Alt som skjer i vårt land, alle som bor her, all lidelse og alle håp, all urettferdigheten og all innsats for å stoppe denne uretten er del av vår kirkes bønn og dens mange institusjoners tjeneste. Takk Gud for at kirken reiser sin stemme imot urett, tross det faktum at noen ønsker den skal være stille, lukket i sin religiøse hengivenhet.

3.4.1 Kirkens oppgave er profetisk, å tale Guds ord modig, sannferdig og med kjærlighet, i den lokale kontekst og midt i hverdagens hendelser. Hvis kirken skal ta parti, støtter den de undertrykte og står sammen med dem, slik som Kristus vår Herre sto ved siden av alle fattige og hver synder, med et kall til omvendelse, liv og gjenreising av den verdigheten som Gud har gitt dem, og som ingen har rett til å ta fra dem.

3.4.2 Kirkens oppgave er å forkynne Guds rike, et rike med rettferdighet, fred og verdighet. Vårt kall som en levende kirke er å vitne om Guds godhet og menneskenes verdighet. Vi er kalt til å be og la vår stemme høres når vi forkynner et nytt fellesskap der mennesker tror på både sin egen og sine motstanderes verdighet.

3.4.3 Vår kirke peker mot det riket som ikke kan knyttes til noe jordisk rike. Jesus sa til Pilatus at han nok var konge, men *Min kongsmakt er ikke av denne verden* (Joh 18,36).

Apostelen Paulus sier: *For Guds rike består ikke i mat og drikke, men i rettferdighet, fred og glede i Den hellige ånd.* (Rom 14,17). Derfor kan ingen religion favorisere eller støtte noe urettferdig politisk regime, men må heller fremme rettferdighet, sannhet og menneskeverd.

Den må gjøre alt den kan for å rense regimer der mennesker lider urett og der menneskeverdet blir krenket. Guds rike på jorden er ikke avhengig av politisk orientering, for det er større og mer omfattende enn noe gitt politisk system.

3.4.4 Jesus Kristus sa: *Guds rike er midt iblant dere* (Luk 17,21). Dette riket som befinner seg blant oss og i oss er forlengelsen av frelsens mysterium. Det er Guds nærvær blant oss og vår erkjennelse av dette nærværet i alt vi sier og gjør. Det er i dette guddommelige nærværet at vi skal gjøre det vi kan inntil rettferdigheten er oppnådd i dette landet.

3.4.5 De grusomme omstendighetene den palestinske kirken har levd under og fortsatt lever under har gjort det nødvendig for kirken å avklare sin tro og bli tydeligere om sitt kall. Vi har grunnet over vårt kall og har lært å forstå det bedre midt i lidelsen og smerten: i dag bærer vi kjærlighetens styrke heller enn hevners, en kultur for livet heller enn døden. Dette er en kilde til håp for oss, for kirken og for verden.

3.5 Oppstandelsen er kilden til vårt håp. Slik Kristus sto opp til seier over død og ondskap, kan også vi, sammen med alle som bor i dette landet, overvinne krigens ondskap. Vi vil fortsette å være en vitnende, standhaftig og aktiv kirke i oppstandelsens land.

4. Kjærlighet

Kjærlighetsbudet

4.1 Kristus vår Herre sa: *Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre.* (Joh 13,34) Han har allerede vist oss hvordan vi skal elske og behandle våre fiender. Han sa: *Dere har hørt det er sagt: «Du skal elske din neste og hate din fiende». Men jeg sier dere: Elsk deres fiender, og be for dem som forfølger dere. Slik kan dere være barn av deres Far i himmelen. For han lar sin sol gå opp over onde og gode og lar det regne over rettferdige og urettferdige. ... Vær da fullkomne slik deres himmelske Far er fullkommen.* (Matt 5,43-48). Paulus sa også: *Gjengjeld ikke ondt med ondt* (Rom 12,17). Og Peter sa: *Gjengjeld ikke ondt med ondt eller hån med hån. Nei, velsign heller, for dere er kalt til å arve velsignelse* (1. Pet 3,9).

Motstand

4.2 Ordet er tydelig. Kjærlighet er vår Herre Kristi bud til oss, og det omfatter både venner og fiender. Dette må være klart når vi står i situasjoner der vi må bekjempe ondskap av ethvert slag.

4.2.1 Kjærlighet er å se Guds ansikt i hvert eneste menneske. Hver person er min bror og min søster. På den annen side, å se Guds ansikt i alle betyr ikke å akseptere deres ondskap eller aggresjon. Det er heller så at kjærligheten forsøker å rette det onde og stoppe aggresjonen. Aggresjonen mot det palestinske folket som den israelske okkupasjonen innebærer, er et onde som må bekjempes. Det er et onde og en synd som må bekjempes og fjernes. Hovedansvaret for dette ligger hos palestinerne selv, de som lider under okkupasjonen. Kristen kjærlighet innbyr oss til å yte motstand. Men kjærligheten stopper ondskaper ved å gå rettferdighetens veier. Det internasjonale samfunnet har også et ansvar, siden internasjonal lov regulerer forholdet mellom folkene. Endelig, et ansvar ligger hos dem som begår uretten; de må frigjøre seg fra ondskaper i seg selv og den ondskaper de har påført andre.

4.2.2 Når vi betrakter nasjonenes historie ser vi mange kriger, og at krig møtes med krig, vold møtes med vold. Det palestinske folket har gått folkenes vanlige vei, spesielt i de første stadiene av kampen mot den israelske okkupasjonen. Men folket brukte også ikkevoldelig kamp, særlig under den første intifadaen. Vi ser at alle folk må finne nye veier i forhold til hverandre og i løsningen av innbyrdes konflikter. Voldens vei må vike for rettferdighetens vei. Det gjelder framfor alt for folk som militært er sterke, og mektige nok til å tvinge urettferdighet på en svakere part.

4.2.3 Vi sier at vår utvei som kristne i møte med den israelske okkupasjonen er å gjøre motstand. Det er en rettighet og en plikt for en kristen å yte motstand. Men det må være motstand utført med kjærlighetens logikk. På denne måten er den en kreativ motstand, for den må finne medmenneskelige metoder, som involverer medmenneskeligheten hos motstanderen. Å se Guds ansikt i motstanderens ansikt betyr å ta stilling i lys av denne visjonen om aktiv motstand, for å stoppe urettferdigheten og gjøre det nødvendig for overgriperen å avslutte sin aggresjon, for slik å oppnå det ønskede mål, som er å få tilbake landet, friheten, verdigheten og uavhengigheten.

4.2.4 Herren Kristus har gitt oss et eksempel til etterfølgelse. Vi må bekjempe det onde, men han lærte oss at vi ikke kan bekjempe ondskap med ondskap. Dette er et vanskelig bud, spesielt når fienden er fast bestemt på å ta seg til rette og nekte oss retten til å bli boende her i landet. Det er et vanskelig bud, men bare det kan stå fast overfor okkupasjonsmyndighetene som nekter oss vår eksistens, og overfor de mange unnskyldninger de samme myndighetene bruker for å fortsette okkupasjonen av oss.

4.2.5 Motstand mot okkupasjonens ondskap er derfor iboende i denne kristne kjærligheten, som avviser ondskap og korrigerer den. Den står imot ondskap i alle dens former med metoder som står i sammenheng med kjærlighetens logikk og henter energi fra alle kilder for å skape fred. Vi kan gjøre motstand gjennom sivil ulydighet. Vi står ikke imot med død, men heller gjennom respekt for livet. Vi respekterer og har stor aktelse for alle som har gitt sitt liv for vår nasjon. Vi bekrefter at alle borgere må være klare til å forsvare sitt liv, sin frihet og sitt land.

4.2.6 Palestinske sivile organisasjoner, internasjonale organisasjoner, frivillige organisasjoner og noen religiøse institusjoner oppfordrer enkeltpersoner, selskaper og stater til å engasjere seg i en økonomisk boikott av alt som produseres som en del av okkupasjonen og trekke ut investeringer i slike formål. Vi anser dette for å være i pakt med den ikkevoldelige motstandens logikk. Disse kampanjene vil kreve mot, og de må åpent og ærlig kunne si at deres formål ikke er hevn, men heller å avslutte et pågående onde for på denne måten å frigjøre både de som rammes av og de som utøver uretten. Målet er å fri begge folkegruppene fra de ytterliggående standpunktene til ulike israelske regjeringer og skape rettferdighet og

forsoning for begge gruppene. I denne ånd og med dette engasjement vil vi til slutt nå den etterlengtede løsningen på våre problemer, slik det faktisk har skjedd i Sør-Afrika og for mange andre frigjøringsbevegelser i verden.

4.3 I kjærlighet vil vi overvinne urettferdighet og skape grunnlag for et nytt samfunn både for oss og dem som står imot oss. Vår framtid og deres framtid er ett. Enten får vi gjentakende vold som ødelegger oss begge, eller fred til begge for del. Vi ber Israel om å oppgi sin urettferdighet mot oss og ikke fordreie sannheten om okkupasjonen ved å late som det er en kamp mot terrorisme. Røttene til «terrorismen» ligger i den umenneskelige urettferdighet som begås, og i okkupasjonens ondskap. Disse må fjernes hvis den oppriktige intensjonen er å fjerne «terrorisme». Vi oppfordrer Israels folk til å være våre partnere i fred, og ikke i runddans av endeløs vold. La oss bekjempe ondskaper sammen, okkupasjonens ondskap og den infernalske voldsspiralen.

5. Vårt budskap til våre kristne søsken

5.1 Vi ser i dag en vei som er blokkert og en framtid som bare kan love fortvilelse. Vårt vitnesbyrd til alle våre kristne søsken er et budskap om håp, tålmodighet, trofasthet og ny handling for en bedre framtid. Vi vitner om at vi som kristne bærer et budskap, og vi vil fortsette å bære det, til tross for tornene, blodet og daglige vanskeligheter. Vi setter vår lit til Gud, som vil gi oss hvile i sin tid. Samtidig fortsetter vi å handle i overensstemmelse med Gud og Guds vilje, skapende, i kamp mot det onde for at vi hver dag kan bringe dagen for rettferdighet og fred nærmere.

5.2 Vi sier til våre kristne brødre og søstre: Nå er det tid for omvendelse. Omvendelse bringer oss tilbake til kjærlighetens fellesskap med alle som lider, fangene, de sårede, de som er syke eller funksjonshemmede, barna som frarøves sin barndom og hver og en som sørger over tapet av en de elsket. Kjærlighetens fellesskap sier til alle troende i ånd og sannhet: hvis min bror er en fange, så er jeg en fange; hvis hans hjem blir ødelagt, blir mitt hjem ødelagt; når min bror drepes, så drepes jeg også. Vi står overfor de samme utfordringene og deler alt som har skjedd og vil skje. Kanskje vi som enkeltpersoner, eller som kirkeledere, har vært tause når vi skulle ha hevet våre røster for å fordømme uretten og dele lidelsen. Dette er en tid for omvendelse fra vår taushet, vår likegyldighet og vårt manglende fellesskap, enten fordi vi ikke holdt fast ved vårt oppdrag i dette landet og forlot det, eller fordi vi ikke tenkte og gjorde nok for å nå fram til et nytt felles syn og derved forble adskilt; vi ble stående i et motsetningsforhold til vårt budskap slik at det ble svekket. Det er tid for omvendelse fordi vi noen ganger har tenkt for mye på våre institusjoner på bekostning av vårt budskap, og på denne måten skapt taushet der den profetiske røsten Ånden har gitt til kirkene, skulle ha fått lyde.

5.3 Vi kaller kristne til å forbli trofaste i denne prøvelsens tid, slik vi har gjort gjennom århundrene, gjennom en stadig strøm av nye stater og regjeringer. Vær tålmodige, trofaste og fylt av håp slik at dere kan fylle hjertene til hver og en av våre søstre og brødre som tar del i disse samme prøvelsene, med håp. *Vær alltid klare til forsvar når noen krever dere til regnskap for det håp dere eier.* (1. Pet 3,15) Vær aktive og delta, såfremt det er i tråd med kjærligheten, i et hvert offer som motstandskampen ber deg om, så vi kan komme gjennom våre nåværende prøvelser.

5.4 Vi er kanskje få i antall, men vårt budskap er stort og viktig. Landet vårt har et akutt behov for kjærlighet. Kjærligheten er vårt budskap til muslimene og til jødene, så vel som til verden.

5.4.1 Vårt budskap til muslimene er et budskap om kjærlighet og om å leve sammen, og et kall til å motstå fanatisme og ekstremisme. Det er også et budskap til verden om at muslimer hverken skal plasseres som fiende-stereotyper eller karikeres som terrorister, men er folk en kan leve sammen med i fred og dialog.

5.4.2 Vårt budskap til jødene er å fortelle dem: Selv om vi nylig har kjempet mot hverandre og fremdeles kjemper i dag, vil vi være i stand til å leve sammen. Vi kan organisere vårt politiske liv i all dets kompleksitet i samsvar med kjærlighetens logikk og kraft etter at vi har avsluttet okkupasjonen og skapt rettferdighet.

5.4.3 Troens ord sier til alle som deltar i politisk aktivitet: mennesker ble ikke skapt til hat. Det er ikke lov å hate, og heller ikke å drepe eller bli drept. Kjærlighetens kultur er en kultur der vi gjensidig aksepterer hverandre. Derved forbedrer vi oss og skaper grunnlag for fellesskap.

6. Vårt budskap til verdens kirker

6.1 Vårt budskap til verdens kirker er først takknemlighet for den solidaritet dere har vist med oss i ord, gjerning og tilstedeværelse blant oss. Det er et budskap av anerkjennelse til mange kirker og kristne som støtter det palestinske folkets rett til selvbestemmelse. Det er et budskap i solidaritet med de kristne og kirker som har lidd på grunn av sin kamp for lov og rett.

Men det er også et kall til omvendelse, til å motstå fundamentalistiske teologiske synspunkter som støtter visse urettferdige politiske saker i forhold til det palestinske folket. Det er et kall til å stå sammen med de undertrykte og holde fram Guds ord som *godt nytt* for alle, heller enn å snu det til et våpen for å presse den undertrykte. Guds ord er et budskap om kjærlighet til hele skaperverket. Gud er ikke alliert med noen og mot noen andre og heller ikke motstander av noen i møte med andre. Gud er alles Herre og elsker alle; Gud krever rettferdighet fra alle og har gitt oss alle de samme bud. Vi ber våre søsterkirker om å nekte å gi teologisk skalkeskjul for urettferdigheten vi lever under, for okkupasjonens synd som påtvinges oss. Vårt spørsmål til våre brødre og søstre i kirkene i dag er: kan dere hjelpe oss til å få vår frihet tilbake? For dette er den eneste måten dere kan hjelpe de to folkene til å oppnå rettferdighet, fred, sikkerhet og kjærlighet.

6.2 For å kunne forstå vår virkelighet, sier vi til kirkene: Kom og se! Vi vil vise dere sannheten om vår virkelighet ved å ta imot dere som pilegrimer som kommer til oss for å be, og som har med et budskap om fred, kjærlighet og forsoning. Dere vil få kjennskap til virkelighet og folk i dette landet, både palestinere og israelere.

6.3 Vi fordømmer alle former for rasisme, enten den er religiøs eller etnisk, herunder antisemittisme og islamofobi, og vi ber dere fordømme og stå i mot den i alle dens manifestasjoner. Samtidig ber vi dere tale sant om, og ta stilling på sannhetens side når det gjelder Israels okkupasjon av palestinsk land. Som vi allerede har sagt, ser vi boikott og tilbaketrekning av økonomiske investeringer som ikkevoldelige redskaper for rettferdighet, fred og trygghet for alle.

7. Vårt budskap til det internasjonale samfunnet

7.1 Vårt budskap til det internasjonale samfunnet er at det må slutte å praktisere «doble standarder» og insistere på håndhevelse av de internasjonale resolusjonene om det palestinske problemet som gjelder alle parter. Selektiv anvendelse av internasjonal lov truer med å overlate oss til jungelens lov. Det legitimerer kravene fra visse væpnede grupper og slår fast

at det internasjonale samfunnet bare forstår maktens logikk. Vi ber derfor om respons på det de sivile og religiøse institusjonene har foreslått, som nevnt tidligere: å få satt i gang et system med økonomiske sanksjoner og boikott rettet mot Israel. Vi gjentar på nytt at dette ikke er hevn, men heller en seriøs handling for å nå en rettferdig og varig fred som vil avslutte den israelske okkupasjonen av palestinsk og annet arabisk territorium, og vil garantere sikkerhet og fred for alle.

8. Jødiske og muslimske religiøse ledere

8.1 Endelig retter vi en appell til de religiøse og åndelige lederne, jødiske og muslimske, som vi deler den samme visjonen med: at alle mennesker er skapt av Gud og er gitt likt verd. Derfor har hver av oss plikt til å forsvare de undertrykte og det verd Gud har gitt dem. La oss sammen forsøke å heve oss over politiske posisjoner som har mislyktes så langt, og som bare vil fortsette å lede oss på veien mot ulykke og lidelse.

9. Et kall til vårt palestinske folk og til israelerne

9.1 Dette er et kall til å se Guds ansikt i hver og en av Guds skapninger og overvinne hindringer skapt av frykt eller rase for heller å skape en konstruktiv dialog slik at vi ikke fortsetter i flere omganger med endeløse manøvre som er innrettet mot å beholde situasjonen som den er. Vi ber heller om at vi kan nå en felles visjon, bygd på likhet og fordeling, ikke på overlegenhet, bakvaskelse av den andre eller aggresjon, under påskudd av frykt og sikkerhetshensyn. Vi sier at kjærlighet er mulig og gjensidig tillit er mulig. Derfor er fred mulig og endelig forsoning også. På denne måten vil alle kunne få del i rettferdighet og sikkerhet.

9.2 Utdanning er viktig. Utdanningsprogrammer må hjelpe oss til å kjenne den andre slik han eller hun virkelig er, heller enn slik de ser ut gjennom prismet av konflikt, fiendtlighet og religiøs fanatisme. Dagens utdanningsprogrammer er infisert med slik fiendtlighet. Tiden er inne for å etablere en ny utdanning som lar oss se Guds ansikt i den andres ansikt, og som erklærer at vi er i stand til å elske hverandre og bygge vår framtid sammen i fred og sikkerhet.

9.3 Forsøk på å gjøre staten til en religiøs stat, enten jødisk eller islamsk, kveler staten, definerer den innenfor smale grenser og gjør den om til en stat som praktiserer diskriminering og utestengelse, der én borger har rettigheter framfor en annen. Vi appellerer til både religiøse jøder og muslimer: la staten være én stat for alle innbyggere, med en visjon som bygger på respekt for religion men også for likhet, rettferdighet, frihet og respekt for mangfold, og ikke på dominans fra en religion eller en tallmessig majoritet.

9.4 Til Palestinas ledere sier vi at den nåværende splittelsen svekker oss alle og forårsaker mer lidelse. Ingenting kan rettferdiggjøre denne splittelsen. Til folkets beste, og det må telle mer enn de politiske partienes, må det bli en slutt på denne splittelsen. Vi appellerer til det internasjonale samfunnet om å støtte opp om en slik fellesskapsbygging og til å respektere det palestinske folkets fritt uttalte vilje.

9.5 Jerusalem er grunnlaget for vår visjon og hele vårt liv. Denne byen har Gud gitt en særskilt betydning i menneskehetens historie. Jerusalem er byen som alle folk beveger seg mot – og der vil de møtes i vennskap og kjærlighet i nærvær av den ene Gud, som beskrevet i visjonen til profeten Jesaja: *I de siste dager skal det skje at Herrens tempelberg skal stå grunnfestet høyt over alle fjell og løfte seg opp over høydene. Dit skal alle folkeslag strømme. ... Han skal skifte rett mellom folkeslag, felle dom for mange folk. De skal smi sine sverd om*

til plogskjær og spydene til vingårdskniver. Folk skal ikke mer løfte sverd mot folk og ikke lenger lære å føre krig. (Jes 2,2-4). I dag er byen befolket av to folk fra tre religioner, og en politisk løsning må basere seg på denne profetiske visjonen og på de internasjonale resolusjonene om hele Jerusalems situasjon. Dette er den saken som først burde gjøres til gjenstand for forhandlinger, fordi å erkjenne Jerusalems hellighet og byens budskap, vil være en inspirasjonskilde til å finne en løsning på hele problemet, som i alt vesentlig er et problem vedrørende gjensidig tillit og evnen til å få på plass et nytt land i dette som er Guds land.

10. Håp og fortrøstning til Gud

10.1 Når alt håp er ute, roper vi likevel ut vårt rop om håp. Vi tror på Gud, god og rettfærdig. Vi tror at Guds godhet til sist vil seire over hatets ondskap og over døden som ennå henger igjen i vårt land. Her skal vi oppleve «et nytt land» og «en ny menneskehet» i stand til å reise seg med ånden til å elske hver eneste av sine brødre og søstre.

* * *

PALESTINA Et sannhetens øyeblikk

Palestinske kristne utfordrer oss til å innse at vi er vet et 'sannhetens øyeblikk' i forhold til situasjonen i deres land.

'Vi er få, men vårt budskap er stort og viktig. Vårt land har et akutt behov for kjærlighet'. Rett før jul lanserte palestinske kristne 'Et sannhetens øyeblikk – et ord om tro, håp og kjærlighet fra hjertet av palestinsk lidelse'. Det er et kall til kristne om å tale sant og tydelig om den israelske okkupasjonen av palestinske landområder. Dokumentet, som også henvender seg til israelske og palestinske ledere og til den internasjonale opinionen, er historisk – både ved sin økumeniske bredde og ved et sterkt håp om at forsoning og fred er mulig, selv i fortvilelsens mørke.

Virkeligheten

Grunnproblemet hevdes å være Israels ulovlige okkupasjon. Jødiske bosettinger, grensekontroller og muren bidrar til å ydmyke og atskille mennesker og gjør normalt familie- og arbeidsliv umulig. Mennesker drives bort fra sine hjem, og religionsfriheten krenkes når troende nektes adgang til hellige steder. Det er ikke bare palestinere, men alle folk i regionen som lider under de rådende forholdene. *Alle* lengter jo egentlig etter fred. Dokumentet er altså også et rop om å frigjøre israelerne fra deres egen ødeleggende okkupasjonslogikk.

Det kan reises innvendinger mot den ensidige fokuseringen på okkupasjonen som årsak til nøden. Men vi misforstår, dersom vi avfeier dokumentet på det grunnlaget. Vi bør ta på alvor de palestinske erfaringene med okkupasjonen som så ødeleggende at den overskygger alt annet. Slik sett minner dette om apartheidsystemet som var basert på diskriminering, fysisk adskillelse av folk og grove menneskerettsbrudd. Systemet lammet hele samfunnet, og måtte avskaffes før man kunne starte en normal politisk diskusjon om samfunnsutviklingen. Palestinerne roper nå ut en fortvilelse som er så dyp at den hindrer dem i å komme videre, før noen griper inn og bringer okkupasjonen til opphør.

Tro

Midt i katastrofen søker de kristne palestinerne til troen, håpet og kjærligheten. Dokumentet føyer seg inn i tradisjonen fra det sørafrikanske Kairos-dokumentet fra 1985 som var viktig for kirkens selvforståelse i kampen mot apartheid. Begge tekstene tar utgangspunkt i evangeliets universalitet og Bibelens relevans i konkrete politiske situasjoner. De har en profetisk tone, man når 'et sannhetenes øyeblikk', et kairos, hvor en må erkjenne den faktiske situasjonen og hva som er Guds vilje.

Både i Sør-Afrika og Midtøsten finner vi, på begge sider av konflikten, kristne som bruker Bibelen som vitne på at de selv har rett. Hollandsk-reformerte teologer hentet det ideologiske grunnlaget for apartheid, tanken om segregasjon og 'adskilt utvikling' for de ulike folkegruppene, ut fra sin lesning av 2. Mosebok. Boerne ble sammenliknet med israelittene som fikk det lovede landet. En slik skriftbruk ble klart avvist som kjetteri av store deler av kristenheten, som samlet seg for å nedkjempe et inhumant apartheidregime.

Et hovedpoeng i det palestinske dokumentet er at dersom man bruker Guds Ord for å forsvare dagens israelske okkupasjon av palestinske landområder, så misbrukes det. Okkupasjonen er synd mot Gud og menneskeheten, fordi den krenker menneskers gudgitte verd og rettigheter. Det tas sterk avstand fra å lese Skriftens bokstaver som 'døde steiner' som låser fast gamle profetier og landløfter slik at de misbrukes og i realiteten forsvarer staten Israels rett til å undertrykke andre. Det tas også et oppgjør med likegyldighet og stilltiende aksept av okkupasjonen. Kristne oppfordres til selvransakelse og omvendelse og til å åpne øynene for sannheten, samt å lese Guds *levende* Ord rett. Ordet skaper liv, ikke død; oppreisning, ikke krenkelser. *Alle* har rett til å bo i landet, både jøder, muslimer og kristne.

Alle teologiske dokumenter bør leses kritisk, og dette vil nok også bli møtt med innvendinger. Men det er verd å reflektere over at det ikke er noen liten særgruppe som står bak, men bredden av kirkeledere i Jerusalem. Det maner til ettertanke at de så tydelig hevder at all teologi som forsvarer okkupasjonen, er langt fra kristen lære.

Håp

Håpet er sterkt til stede i 'Et sannhetens øyeblikk', selv uten framgang i fredsforhandlingene, splittelse blant partene, ekstremisme i alle leire og et passivt internasjonalt samfunnet. Å håpe er å se Gud midt i elendigheten, å være Den Hellige Ånds medhjelper, og å tro at Guds kraft er sterkere enn fortvilelsen. Det gode vil seire til slutt. Det er spirer av håp i Midtøsten når det ennå finnes ungdom som tror på framtida. Menigheter og kristne organisasjoner fortsetter sitt forkynnende og diakonale arbeid. Et forsterket økumenisk og inter-religiøst samarbeid gir håp. Det holdes også oppe av støtten fra den globale kirken og av tegn til at en voksende opinion, også blant israelere, har forståelse for palestinerne sak. Og sist, men viktigst: Kirken i landet der Kristus seiret over døden, vil leve videre i oppstandelsens håp og 'gjøre alt (den) kan helt til rettferd er oppnådd i dette landet'.

Kjærlighet

Et hovedbudskap er at kirkens drivkraft alltid er Guds kjærlighet. Kjærligheten er å se Guds ansikt i ansiktet til vår neste, og vår neste er alle som lider, også vår fiende. Kirken roper aldri på hevn, men på forsoning. Den skal aldri knytte seg til bestemte politiske ideologer eller partier, for Gud er større og inkluderer alltid mer enn noen menneskelig gruppering eller tanke kan romme. Kirken må holde fast ved sin tro og klargjøre sitt oppdrag for dermed å bli et tydelig kristusvitne i ord og handling. Nettopp derfor er emigrasjonen av kristne fra Midtøsten så trist. Den tapper kirkene for 'levende steiner' som kunne bidratt til et nytt og fredelig samfunn.

Dokumentet sier at palestinerne ikke bare har rett, men også plikt til å gjøre motstand mot urett. Men kristne må bruke fredelige midler. En erkjenner at dette kan være vanskelig når en er fratatt sitt land og rettigheter, men vi kan ikke forårsake død, når det er livet vi kjemper for, heter det. Det er i denne sammenheng bruken av økonomiske sanksjoner nevnes, som eksempel på sivil motstand. De har vist seg effektive andre steder i verden, og kan derfor være aktuelt også overfor okkupasjonsmakten Israel. Det sies klart at man ikke ønsker hevn, men å bruke et *fredelig* middel i en voldelig konflikt, i håp om å bevege en situasjon som synes helt fastlåst.

Det var derfor svært misvisende da *Vårt Land* illustrerte nyheten om at palestinske kristne oppfordret til boikott, med et bilde av steinkasting.

Kall til solidaritet

Dokumentet strekker ut en hånd til alle om å være partnere i fredsarbeidet, og det tar sterk avstand fra all voldsbruk, rasisme og ekstremisme. Leserne utfordres: 'Er dere villige til å hjelpe oss til å få vår frihet tilbake?' Desmond Tutu skriver i sin hilsen til lanseringen i Betlehem 11.12.09, at solidaritet med palestinerne ikke er en teoretisk sak, men et konkret uttrykk for den enhet vi har i Kristus. Når ett lem lider, lider hele kirken. Han minner om hvor viktig den globale kirkes støtte var for de sørafrikanske kristne. Nå er det andre som lider nød og ber om hjelp. 'Et sannhetens øyeblikk' bør leses av mange. Dokumentet er egnet for teologiske diskusjoner. Men viktigst av alt: Det er et rop til oss fra hjertene til palestinske trossøsken som ber om vår støtte i en akutt krise. Dokumentet har vakt oppsikt, og vi må regne med at enkelte vil ha interesse av å diskreditere de palestinske kirkelederne. Det vil kunne bidra til at deres situasjon blir enda vanskeligere. Den norske kirkes Kirkemøte løftet i 2008 de kristnes situasjon i Midtøsten fram som en prioritert sak. Det er å håpe at kristne i Norge, selv om vi har ulike synspunkter på enkelte ting, nå står sammen i denne svært alvorlige situasjonen og støtter våre søsken nå som de virkelig trenger oss.

Kilde: <http://www.kairospalestine.ps>

Berit Hagen Agøy f. 1960

Lektor med hovedfag i sørafrikansk historie, arbeidet med kirkens kamp mot apartheid, menneskerettighetsarbeid og internasjonal økumenikk. Tidligere leder og nå påtroppende generalsekretær i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke.

World Council of Churches
Public Witness: Addressing Power, Affirming Peace
Palestine Israel Ecumenical Forum

Palestine Israel Ecumenical Forum
Proposed Strategic Plan of Actions 2009-2010

Our Calling

The gospel compels all Christians to work for justice, reconciliation and peace. This imperative is particularly relevant to the Palestine-Israel region today; the region in which God became incarnate in Jesus who lived and related with the people, particularly the marginalized and oppressed. He preached the reign of God, and he died and rose again in this same region. We express our deep lament that this very region is today overcome by protracted violence, conflict, aggression and oppression.

Since there is no partiality in Christ, all social, political, economic, military and other walls that divide or separate Palestinians and Israelis, Christians, Jews and Muslims, must be dismantled. The church in particular has a responsibility to intervene in this regard so that a sustainable and just peace will be possible for all. Such peace will be compatible with the values of the reign of God. It will treat all with equal dignity, address historic grievances and initiate relationships of mutual trust and understanding.

Background

Almost sixty years have passed since the Christian churches first spoke with one voice about peace in the region. For the last forty years the Christian churches have called for an end to the Israeli occupation of Palestine. In the very place where Jesus Christ walked upon the earth, walls now separate families; the children of God -- Christians, Muslims and Jews -- are imprisoned in a deepening cycle of violence, humiliation and despair. The Palestinian Christians from Gaza to Jerusalem and Nazareth, have called out to their brothers and sisters in Christ with this urgent plea: "Enough is enough. No more words without deeds. It is time for action." (*Adapted from "The Amman Call"*)

At the World Council of Churches' (WCC) International Peace Conference "Churches together for Peace and Justice in the Middle East" held in Amman, Jordan, 18-20 June 2007 the representatives of Christian churches and church-related organizations from every corner of the earth, affirmed the decision of the Central Committee of the World Council of Churches and launched the "Palestine Israel Ecumenical Forum" (PIEF) as an instrument to "catalyze and co-ordinate new and existing church advocacy for peace, aimed at ending the occupation in accordance with United Nations (UN) resolutions, and demonstrate its commitment to interreligious action for peace and justice that serves all the peoples of the region."

A core group was convened in September 2007 by the WCC, mandated to facilitate the development of the Forum and also ensure improved cooperation between all actors. The core group has been informed by the reports of the working groups of the Amman conference in determining the first strategic plan of the Forum.

Vision

A just peace in Israel-Palestine where Christians, Muslims and Jews, Israelis and Palestinians, live fully reconciled as neighbors.

Values

The PIEF is founded on the following three imperatives in working towards its vision:

1. The ethical and theological imperative for a 'Just Peace'
2. The ecumenical imperative for unity in action
3. The Gospel imperative for costly solidarity

Premises for Action

1. That UN resolutions are the basis for peace and the Geneva conventions are applicable to the rights and responsibilities of the affected people.
2. That Palestinians have the right of self-determination and the right of return.
3. That a two-state solution must be viable politically, geographically economically and socially.
4. That Jerusalem must be an open, accessible, inclusive and shared city for the two peoples and three religions.
5. That both Palestine and Israel have legitimate security needs.
6. That the Israeli settlements in the occupied Palestinian territories are illegal, and constitute an obstacle to peace.
7. That the "Separation Barrier" constructed by Israel in the occupied Palestinian territories is a grave breach of international law and must be removed from the occupied territory.
8. That there is no military solution for this conflict. Violence in all its forms cannot be justified whether perpetrated by Israelis or Palestinians.
9. That comprehensive regional peace is indivisible from a just peace in Israel and Palestine.
10. That the life and witness of local churches is at the center of worldwide church advocacy for a just peace.

The WCC Commitment

The WCC has emphasized that the situation in Israel and Palestine is too strong for a divided church to counter and there needs to be combined efforts and initiatives to be sure all the churches can stand united and be strong together to make a real change in the situation. The Rev. Dr. Samuel Kobia, General Secretary of the WCC has asserted, "Churches together in solidarity can make a change."

To do this, the WCC's Middle East work was refocused and restructured in order for PIEF to encompass Israel-Palestine related programs of the WCC addressing issues of Christian public witness. The Ecumenical Accompaniment Program in Palestine and Israel (EAPPI) and the World Week for Peace in Palestine Israel (www.worldweekforpeace.org) now come under the PIEF umbrella and other programmatic initiatives are expected to follow.

Who / What makes up PIEF?

- A proposed "General Forum" of all those working together towards a justice-based peace for Israel-Palestine
- WCC member churches, ecumenical partners & all interested others involved in advocacy for Israel-Palestine
- A WCC-appointed Core Group to guide the future functioning of the Forum
- Working groups as needed to achieve the aims and objectives of the work of the Forum

Partners

- Middle East Council of Churches (MECC)
- NGOs in Palestine, Israel and the world working on the conflict and who share the same vision and values
- WCC member churches and general constituency
- Specialized ministries and ecumenical agencies

Interactivity with partners and other WCC projects

- Ecumenical Accompaniment Program for Palestine and Israel (EAPPI)
- Decade to Overcome Violence (DOV)
- Human rights to enhance human dignity
- Regional relations
- Interreligious dialogue and relations
- UN Liaison Office of the WCC
- Advocates and activities within the wider ecumenical network

AIMS AND OBJECTIVES

1. The end of the occupation in order to achieve a just political settlement in accordance with UN resolutions and international law so that all can exercise their full human rights.

- 1.1 End international government support for the occupation and violations of human rights and international law in Israel and Palestine.
- 1.2 End public support in Israel and internationally for the occupation and for violations of human rights and international law in Israel and Palestine.
- 1.3 End economic support to the occupation.
- 1.4 End theological and ecclesial justification for the occupation and for the violations of human rights and international law in Israel and Palestine.

2. A continued presence and witness of a viable local Palestinian Christian community in Palestine and Israel.

- 2.1 To call for increased resources and capacities for Churches and Palestinian Christian institutions and ministries.
- 2.2 To expose and address the causes of emigration.
- 2.3 To encourage member Churches to raise awareness with their congregants about Palestinian Christians in Palestine and Israel, and mobilize in solidarity and support.
- 2.4 To encourage responsible pilgrimage.
- 2.5 To ensure the freedom of movement, residency rights and access to holy sites for local communities.
- 2.6 To invite and encourage networking with Palestinian Christians outside Palestine and Israel to join in PIEF related advocacy initiatives.
- 2.7 To encourage churches to develop and maintain Christian properties in the Holy Land.

3. Reconciliation and healing among Israelis and Palestinians, Jews, Muslims and Christians based on truth and justice, mutual recognition and understanding.

- 3.1 To develop and promote a common platform on theological and biblical issues that seek to end justification for the occupation.
- 3.2 To encourage ecumenical and interfaith cooperation for sustainable peace and reconciliation.
- 3.3 To support processes of reconciliation and healing.

STRATEGIC ACTION FOR 2009/2010

The Core Group acknowledges that specific action of the WCC, member churches and all related partners relating to the aims of the Forum must take both a 'top-down' and 'grassroots' approaches at local, national, regional and international levels.

In order to end the occupation of Palestinian territories, the PIEF core group suggests actions in the following areas:

- 1) Actions challenging government support for the occupation,
- 2) Actions challenging public support for the occupation,
- 3) Challenging theological and biblical justifications for the occupation and
- 4) Maintaining viable the Palestinian Christian presence in the Holy Land.

The PIEF Core Group encourages the continued participation of the WCC, member churches and partners in processes of reconciliation and healing, specifically in interfaith contexts. In addition, it recognizes the inroads made in that regard at the Bern conference.

The Core Group calls on the WCC and all other ecumenical partners in advocacy to undertake the following focus on illegal Israeli settlement activity as a strategy for helping to end the occupation.

Actions challenging government support

Very few governments actually 'support' the occupation. Even though some governments oppose the settlements, very few governments have actually proven with *action* their opposition and therefore allow it to continue.

Therefore, the PIEF Core Group calls on the Forum to establish a 'collaborative church lobby' which targets: Church leadership, NGO leadership, the Quartet, the European Union, and individual nation states. Those partners already engaged in significant governmental lobby efforts include Churches for Middle East Peace (USA) and APRODEV (EU); their strengths could facilitate and encourage further global church action in this area.

Specifically, the Core Group *recommends*:

- That the WCC facilitate a meeting to establish a 'collaborative church lobby' by June 2009.
- That World Week for Peace in Palestine Israel, 4-10 June 2009, focus on ending settlements as a theme for 2009.
- That the WCC and member churches develop a methodology of proactive advocacy for the end of settlements in all dealings with the State of Israel when encountered.

Actions challenging public support

The working group on ending public support for the occupation first acknowledges that there already exists a growing opposition against the occupation of the Palestinian Territories both inside the state of Israel and internationally. In facilitating an end to public support, the working group focused on public education, economic measures and acts of solidarity.

Specifically, the Core Group *recommends a strong public education approach with a focus on acts of solidarity and economic measures including*:

- That the churches be encouraged and assisted to participate in the World Week for Peace in Palestine Israel, week of prayer, education and advocacy.

- That churches establish artistic components (posters, postcards, art installation/model installation) to raise awareness regarding settlements. This fosters creativity to give visible impact engaging a wide public audience in every day life.
- That consumers are educated about the availability of fair trade Palestinian exports.
- That resources drawing on the theological reflection undertaken at the PIEF International Theological Conference at Bern (September 2008) are disseminated at the grassroots level for engaging in advocacy relating to issues of land and settlements (see the “Bern Perspective”).
- That churches and advocacy groups use resources and materials already in existence. The sharing of such resources should be facilitated by the PIEF communication strategy.
- That churches support and engage with the EAPPI by sending volunteers and making advocacy opportunities available for returned ecumenical accompaniers.
- That churches identify and offer focus on a selection of companies who profit from settlements as well as ways to engage them to end support for settlements (shareholder engagement, boycotts, public education etc.).
- That consumers promote fair trade Palestinian exports as an entry point for public education around products exported by illegal settlements as well as maintaining a viable Palestinian economy.
- That churches and advocacy groups continue to build links with Jewish and Israeli organizations working to end the occupation.
- In economic measures, specifically relating to illegal settlement activity, the working group acknowledged the importance in identifying corporations which profit from
 - 1) construction of the settlements,
 - 2) development of infrastructure relating to settlements (by-pass roads and checkpoints, etc.),
 - 3) the security-military forces engaged to defend illegal settlements, and
 - 4) products and services exported from illegal Israeli settlements.

Actions challenging theological support

The “Bern Perspective” document from the PIEF International Theological Conference calls on the churches to “build trusting relationships that will allow for transformation which can come about only through continued dialogue and constructive confrontation in the spirit of Christian unity,” and to “continue in developing theological discourse about land, life on the land, and living together in the land...”

The working group *calls* on the WCC and its partners to:

- Continue the theological reflection in small groups which would focus on three issues:
 - 1) land,
 - 2) violence and
 - 3) the concept of God

Theological reflections should include the work of biblical scholars, theologians and ethicists from a global perspective with intentional inclusion of those peoples who share the experience of land struggles and violence, as well Palestinian Christian voices.

- Create a working group that will strategize on a process for capitalizing on the energy generated by the Bern conference and exploring the possibility of developing resources and materials for the churches.
- Develop ideas and/or guidelines for local or national events relating to the World Week for Peace in Palestine Israel specifically relating to pastors and parish leadership to further theological reflection based on encounters with the realities on the ground in Palestine-Israel.
- Engage in reviewing theological education and curriculum of theological institutions which form leadership for ministry in order to challenge Christian Zionist and millennialism theologies or

other theologies which support the occupation. One possibility would be to engage in a ‘theological survey.’

Maintaining a viable Palestinian Christian Presence

Specifically the Core Group *recommends*:

- Encouraging and supporting already existing initiatives which serve the aims and objectives of PIEF’s focus on maintaining a viable Palestinian Christian community by ensuring the communications strategy for PIEF links with the Jerusalem Inter-Church Centre (JIC) to identify them and make them visible to the churches and the world
- An endorsement by the WCC member churches and other specialized ministries and organizations of the “Code of Ethics for tourism in the Holy Land” established by the Palestinian Responsible Tourism Initiative.
- Calling for the active participation of the legal community and human rights advocates to provide resources and defense relating to forced migration and the preservation of property.
- Creation of an international campaign to raise funds for an Ecumenical Solidarity Fund, partnered with the World Week for Peace in Palestine Israel (as part of the week events, a once-a-year collection be taken up for the Ecumenical Solidarity Fund in partnership with the focus on prayer that week).
- That the General Secretary of the WCC invites the churches to participate in the above-mentioned initiative for the fund as part of their involvement in the World Week for Peace in Palestine Israel activities.

April 2009